

Список використаних джерел

1. Грібінєнко Ю. Темброва лексика камерних творів Є. Станковича. *Музичне мистецтво і культура*. 2021. Вип. 32, кн. 2. С. 5–16.
2. Луніна А. Камерний формат творчості Євгена Станковича. На перехресті «картинно-пейзажної візуальності», «кіно зображальності» й «нової простоти». *Музичний спектр. Актуальні проблеми мистецької практики і мистецтвознавчої науки*. 2013. Вип. 5. С. 141–147.

АКТОРСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ В СУЧАСНОМУ СВІТІ

Тертій К. Ю., здобувач вищої освіти

Науковий керівник: Ардельян Л., доцент кафедри сценічного мистецтва і культури, заслужена артистка України

Київський національний університет технологій та дизайну.

Ключові слова: цифрові технології, акторська майстерність, інновації, сценічне мистецтво.

У ХХІ столітті сфера мистецтва, подібно до суспільства в цілому, зазнає глибоких трансформацій. Світ змінюється з надзвичайною швидкістю: технологічний розвиток, глобалізація та нові соціальні реалії змінюють як сприйняття культури, так і способи її створення. У цьому контексті акторська майстерність як форма художнього вираження і професійної діяльності знаходить нове значення. Сьогодні актор — більше ніж просто виконавець ролі на сцені або в кадрі; він є універсальним комунікатором, що володіє емоційним інтелектом, гнучкістю мислення та здатністю адаптуватися до різноманітних умов. Хоча традиційна школа акторства продовжує бути актуальною, вона дедалі більше інтегрується з інноваційними технологіями, міждисциплінарними підходами та цифровими медіа. Акторська майстерність розширилася за межі театру і кіно — її навички застосовуються в бізнесі, освіті, психології та навіть у політичних дискурсах. Це є унікальним явищем, що поєднує традицію і новаторство, естетику і практичність, мистецтво і життя.

Класичні методи залишаються фундаментом в акторській підготовці. Його система, що включає роботу над собою і роллю, а також прагнення сценічної правдивості, формує внутрішню структуру будь-якого акторського процесу. Сучасні освітні програми органічно поєднують ці традиційні техніки з новітніми підходами, адаптуючи їх до вимог сьогодення. У ХХІ столітті акторська майстерність виходить за рамки сцени і камери, залучаючи інтерактивні форми мистецтва. Цифрові технології, такі як віртуальна реальність (VR), доповнена реальність (AR) та стрімінгові платформи (наприклад, Zoom-театр і YouTube-перформанси), трансформують способи взаємодії з аудиторією. Актор повинен вміти працювати з камерою, світлом, звуком, технічними спецефектами і навіть аватарами у віртуальних просторах.

Сучасні актори все частіше інтегрують традиційні техніки з іншими формами мистецтва, такими як музика, танець та цифрове мистецтво. Імпровізація та інтерактивні форми виступів стають ключовими інструментами для залучення глядачів і адаптації до змін у культурному ландшафті. Театр перетворюється на експериментальний простір, де стирається бар'єр між сценою і глядачем.

Освітні програми з акторської майстерності в Україні активно інтегрують сучасні методики та технології, готуючи студентів до викликів сучасного театру та кіно. Професійна підготовка фокусується на розвитку емоційного інтелекту, креативності та здатності адаптуватися в умовах постійних змін. Студенти вивчають не тільки сценічну мову і рухи, але й основи режисури, психології та медіа-комунікації. Навички акторської майстерності знаходять застосування в бізнесі, освіті та повсякденному житті, сприяючи розвитку комунікативних здібностей та емоційної виразності. Курси і тренінги з акторської майстерності стають популярними серед широкої аудиторії, що свідчить про зростаючий інтерес до цього мистецтва. У США існує популярна практика використання акторської майстерності при підготовці менеджерів. Відтепер цю практику можна випробувати і в Україні.

Підсумовуючи можна сказати, що сучасна акторська майстерність є надзвичайно багатогранним і динамічним явищем, яке постійно змінюється під впливом технологічного прогресу, соціокультурних трансформацій і нових запитів глядача. Водночас, незважаючи на інновації, вона зберігає свою глибинну суть — передавати емоції, створювати образи, розкривати сенси через живе людське переживання.

Традиції класичної акторської школи сьогодні вони поєднуються з цифровими технологіями, новими форматами взаємодії та міждисциплінарними підходами. Такий синтез дає акторам змогу не лише адаптуватися до вимог сучасного світу, але й активно формувати нові культурні моделі. У сучасних умовах актор — це не лише виконавець, а й митець, дослідник, педагог, модератор діалогу зі світом. Його майстерність важлива не тільки на сцені або в кадрі, але й у багатьох сферах суспільного життя — освіті, бізнесі, медіа, психології. Саме це свідчить про універсальність акторської професії, її здатність трансформуватися і впливати на різні виміри сучасної культури.

Отже, акторська майстерність у XXI столітті — це жива система, що поєднує традиції і новації, художню виразність і технічну гнучкість, сценічне мистецтво і міжлюдське спілкування.

Список використаних джерел

1. Бурназова В.В. Роль комунікації акторів зі слухачами/глядачам и у процесі театральної-сценічної діяльності. *Часопис Національної музичної академії України ім. П.І.Чайковського*, Київ, 2024. (2(63)), 85-99. [https://doi.org/10.31318/2414-052X.2\(63\).2024.310291](https://doi.org/10.31318/2414-052X.2(63).2024.310291)

2. Коляда І.С. Інтеграція мистецьких дисциплін у процесі професійної підготовки актора // Проблемисучасного мистецтва. 2020. № 18. С. 102-107.

3. Левківська С.А. Міждисциплінарний підхід у мистецькій освіті : сучасні виклики і перспективи // Вісник КНУКіМ. Серія: Театральне мистецтво. 2022. № 46. С. 21-28.

ТЕАТРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ КУЛЬТУРІ

Буряк В., здобувач вищої освіти

Науковий керівник: Ардельян Л., доцент кафедри сценічного мистецтва і культури, заслужена артистка України

Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: театр, українська культура, театральне мистецтво, сучасний театр.

Театральне мистецтво завжди було важливою частиною культури, адже воно здатне відображати дух часу, впливати на суспільство, формувати цінності й національну свідомість. У сучасній Україні, особливо в умовах війни, театр виконує не лише естетичну, а й соціальну, культурну та навіть терапевтичну функцію.

Сучасний український театр активно сприяє затвердженню національної самосвідомості, формування національної ідентичності. Постановки на історичні, патріотичні та мовно-культурні теми актуалізують питання, важливі для українського суспільства. Театральне мистецтво допомагає зберегти культурну спадщину, осмислити історичний досвід і відчувати гордість за свою країну.

У сучасних театрах класичні твори української та світової драматургії набувають нового звучання. Режисери експериментують з формою та контекстом, переносячи події в сучасність або змінюючи акценти, щоб зробити теми ближчими до сьогодення. Завдяки цьому класика оживає та стає зрозумілою сучасному глядачеві.

В останнє десятиліття в Україні активно розвиваються незалежні театральні ініціативи. Це малі театри, творчі лабораторії, перформанс-платформи, що дозволяють режисерам і акторам вільно експериментувати. Такі театри, як «Дикий театр», «Театр переселенця» чи «PostPlay», порушують важливі соціальні теми, не обмежуючись канонами традиційної сцени.

Сьогодні театр не лише розважає, а й говорить з глядачем на складні теми: війна, насильство, внутрішні конфлікти, екологія, дискримінація. Соціальний театр стає майданчиком для діалогу, де глядач не просто споглядає, а співпереживає, аналізує й відкриває нові смисли.